

Hensigten, thi hvis man opnaaede at indskrænke Forbruget væsentligt, fik man jo ikke den Indtægt, man vil have. Det er en ren fiskal Skat, som kun har den Opgave at skaffe Indtægter, og man er altsaa her ikke gaaet af Vejen for at lægge Hindringer i Vejen for en Industri; der er ved at vokse op og endnu ikke er naaet saa vidt, at den kan siges at være kommen nogenlunde til Ro.

Jeg skal ikke gennemgaa Skattelovene i Enkeltheder, det finder jeg ikke Anledning til; men det er indlysende, at naar man udskriver saa stort et Beløb, som der her er Tale om, vil det komme til at hvile ret tungt paa Befolkningen i Almindelighed, og det kan ikke undgaas, at det vil blive ret føleligt for mange. Det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen), der var Regeringspartiets Finanslovsordfører, udtalte ganske vist, at Forholdene vare saaledes, at Landbrugerne i Øjeblikket vare ret godt stillede. Han henviste i saa Henseende til, at Landbruget i 1910 havde udført for 437 Mill. Kr. og kun indført for 112 Mill. Kr., og at der var et Overskud i Sammenligning med det foregaaende Aar, altsaa en Stigning i Landbrugets Udførsel, af 48 Mill. Kr. Det er ganske rigtigt, at det tyder paa, at denne Erhvervsgren har arbejdet under gode Forhold i det afsluttede Aar. Men alligevel har man ikke Grund til at tro, at Landbruget vil være i Stand til at bære de forøgede Udgifter, uden at det kommer til at mærkes, lige saa lidt som de øvrige Erhvervsgrene her hjemme. Jeg erindrer om, at vi i Fjor ved første Behandling af Finanslovsforslaget ogsaa vare inde paa det Spørgsmaal, hvorledes det stod til med det danske Landbrug. Det ærede Medlem fra Kallerup (N. P. Jensen) gjorde den Gang gældende, at det stod godt til, og han paaviste gennem Statistiske Efterretninger, at der var en Stigning i Ejendomspriserne, og sagde, at det var, fordi der var gode Forhold i Landbruget. Jeg gjorde den Gang opmærksom paa, at selv om det var rigtigt, at Ejendomspriserne vare stegne, var der den kedelige Ting derved, at Prioritetsgælden var stegen i endnu højere Grad, og i Aar ser det endnu mørkere ud i saa Henseende.

Tage vi Statistiske Efterretninger Nr. 10 fra 1911, viser det sig, at der i det Aar, hvorfra disse Oplysninger foreligge, altsaa 1910, ikke har fundet Fremgang Sted i Priserne, men tværtimod har været en lille Nedgang. Solgte Ejendomme — det drejer sig her om Gaarde — solgtes i

1910 for 6,578 Kr. pr. Tønde Hartkorn, men i 1909 blev der betalt 6,588 Kr. Det er altsaa en Nedgang i Ejendomspriserne af 10 Kr. pr. Td. Hartkorn. Det er ikke noget særlig stort Beløb, men det viser dog, at til Trods for, at der har været Fremgang med Hensyn til Udførselen, har der dog været Nedgang med Hensyn til Ejendomspriserne. Dette betyder efter min Mening, at man tidligere har købt Ejendommene for dyrt. Ser man imidlertid paa, hvorledes Forholdet stiller sig med Hensyn til Gælden, viser det sig, at der her ikke er nogen Nedgang, men tværtimod en fortsat Stigning. Gælden pr. Td. Hartkorn for Gaardes Vedkommende var i 1910 4,379 Kr. eller 66½ pCt. af Salgs-værdien, medens den i 1909 kun var 4,358 Kr. eller 66 pCt. Der er altsaa en Stigning af Gælden paa 21 Kr. pr. Td. Hartkorn, hvorimod der er en Nedgang i Prisen af 10 Kr., saaledes at der i Virkeligheden er sket den Forskydning, at Gælden i 1910 forholdsvis var 31 Kr. større, end den var i 1909. For de solgte Huses Vedkommende stiller Forholdet sig endnu værre. Ganske vist er der fremdeles en Fremgang i Priserne for Husenes Vedkommende. Man har altsaa endnu været i Stand til at drive Priserne paa Huse op, hvilket naturligvis ligger i, at der er en større Efterspørgsel efter Huse. Prisen pr. Td. Hartkorn for de solgte Huse var i 1910 10,403 Kr., medens den i 1909 kun var 10,367, altsaa en Stigning i Pris af 36 Kr. Men naar man ser paa, hvorledes det forholder sig med Gælden, ser det ganske anderledes ud. Gælden var i 1910 pr. Td. Hartkorn 5,313 Kr., medens den i 1909 kun var 5,069 Kr. Der er altsaa en Stigning i Gælden af 244 Kr. pr. Td. Hartkorn, og selv om man herfra drager den Stigning af 36 Kr., der var i Prisen for Huse, bliver der dog for Husenes Vedkommende en Fremgang i Gælden af 208 Kr. pr. Td. Hartkorn.

Dette viser, at Forholdene slet ikke ere saa lystelige herhjemme, selv om man ser paa det Erhverv, Jordbruget, der i de senere Aar har haft de bedste Forhold at arbejde under. Men det viser ogsaa, at dette, at man skal udskrive et saa stort nyt Skattebeløb hos Befolkningen, er noget, man ikke kan se paa med Ligegyldighed, men der er al mulig Opfordring til at undersøge, om det gaar an at fortsætte i det Spor. Den Udvikling, der her fortsættes, er ikke ny. Vi have set den fortsætte sig i en Aarrække. Det er noget, som allerede afdøde Vilhelm Lassen var klar